

Härryda kommun

Beslut att förklara området Gallhålan i Härryda kommun som naturreservat

Läge och avgränsning

Gallhålan är beläget strax nordväst om Landvetter tätort i Härryda kommun. Gränsen för naturreservatet framgår av karta, bilaga B.

Naturförhållanden

Naturvärden och kulturhistoria har närmare beskrivits i bifogad skötselplan, Bilaga C. Sammanfattningsvis kan sägas följande:

Området är till stora delar beläget på östslutningen av Tahultsdrumlinen, en imponerande avlagring i nordväst riktning. Den tvärrar brant ned mot den i öster belägna sjön Agntjärn. I branterna mot sjön träder urberget i dagen. Mellan två bergryggar i sydost och drumlinen har utbildats en sprickdal mot Agntjärn. Tjärnen har i sin tur dämats upp av en tvärande ändmorän. Den dominerande bergarten inom Gallhålan utgörs av granitiska bergarter. På lägre nivåer har avsatts olika typer av glaciala leror.

Vegetationen inom Gallhålan är intressant ur flera aspekter. Ett av de värdefullaste inslagen är den sammanhängande ekskogen över stora delar. Den är representerad av såväl hedekskog som ängsekskog, den senare med exklusivt fält- och buskskikt. Ängsekskogen är rik på arter som skogsbingel, bergslok, skogsviol, vitsippa, blåsippa etc och buskskiktet har ställvis mycket rika inslag av hassel, olvon och brakved. Förutom dessa ekskogstyper förekommer andra vegetationstyper som alkärr, blandkärr, hållmarkstallskog och slåtteräng.

Gallhålan hyser ett omväxlande djurliv. Agntjärn utgör näringsplats för gräsand, knipa, storskrak och vigg. Fågellivet i övrigt är det för lövskogen karakteristiska med bl a åtskilliga arter av sångare. Av däggdjuren observeras ofta älg, rådjur och grävling.

Friluftsliv

Området utnyttjas i hög grad för friluftsliv, främst av närboende men också av folk i övrigt inom storstadsregionen.

Initiativ

Byggnadsnämnden i Härryda kommun hemställde i skrivelse till länsstyrelsen inkommen den 27 maj 1980 efter hänvändelse från kommunstyrelsens arbetsutskott att området Gallhålan måtte skyddas på lämpligt sätt.

Planering

Härryda kommun: Generalplan 1975

“Gallhålan: Ekskogsområde kring Agntjärn. Intressant djur- och växtliv. Värde för det rörliga friluftslivet och den vetenskapliga och kulturella naturvården.” Föreslås till förordnande jämlikt naturvårdslagen.

Härryda kommun: Kommunöversikt 1980

Gallhålan bedöms “ha sådana vetenskapliga naturvärden att de med stöd av förordnanden enligt naturvårdslagen bör skyddas beträffande annat markutnyttjande.--Naturreservat enligt 7 § NVL föreslås.”

Härryda kommun: Landvetter-dispositionsplan, 1982

I dispositionsplanen avsatt som område, vilket skall förordnas enligt naturvårdslagen.

I länsstyrelsens naturvårdsplanering för södra länsdelen har Gallhålan åsatts högsta naturvärde och föreslagits till förordnandeområde.

Ärendets beredning

Efter samråd med byggnadsnämnden förordnade länsstyrelsen med stöd av § 11 naturvårdslagen om ett interimistiskt skydd för Gallhålan den 19 januari 1981. Det interimistiska skyddet förlängdes enligt länsstyrelsens beslut den 18 januari 1984 att gälla tills vidare dock längst till den 18 januari 1987.

Under interimstiden har Härryda kommun i samråd med länsstyrelsens naturvårdsenhet låtit utarbeta en skötselplan för det tilltänkta naturreservatet.

Större delen av det för reservatbeslut aktuella området ägs av Härryda kommun. Smärre delar är enskilt ägda. Juridiska byrån av LRF Vänersborg, som företräder ett flertal av dessa, har framfört att de anser att skötselområdet 4A ej behöver ingå i området. Även har satts ifråga om område 4 B behöver ingå. Härryda kommun har för det senare området satt i utsikt ett markbyte. Juridiska byrån yrkar slutligen att en lösning av ersättningsfrågorna får anstå tills ett beslut om naturreservat vunnit laga kraft. Länsstyrelsen har förberett för förestående förhandlingar genom att låta länets skogsvårdsstyrelse utföra en värdering av skogsmarken på berörda fastighetsdelar.

Länsstyrelsens ställningstaganden och beslut

Gränsdragningen för naturreservatet såsom den föreslagits av Härryda kommun ansluter på ett naturligt sätt till omgivande marker. En gränsändring på så sätt att skötselområden 4 A och 4 B faller utanför reservatet skulle enligt länsstyrelsens mening innebära att gränsen skulle skära genom enhetliga ädellövbestånd och på så sätt äventyra reservatets syfte.

Med stöd av § 7 naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen Gallhålan som naturreservat.

Syftet med reservatet är att skydda och vårda en värdefull ädellövskog samt de botaniskt och faunistiskt intressanta naturmiljöerna den inrymmer

att hålla området tillgängligt för friluftsliv och pedagogisk verksamhet.

Med stöd av §§ 8-10 naturvårdslagen förordnar länsstyrelsen att de föreskrifter, som upptagits

i förteckning, bilaga A, skall gälla för reservatet.

Naturreservatets avgränsning framgår av karta, Bilaga B

Med stöd av § 9 naturvårdsförordningen föreskriver länsstyrelsen att vård och förvaltning skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med upprättad skötselplan, bilaga C.

Besvär över länsstyrelsens beslut kan anföras enligt bilaga D (formulär 4). Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Åke Norling.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Hans Busck, naturvårdsdirektör Bengt-Erik Olsson, avdelningsdirektör Carl-Axel Jansson, förste länsassessor Carl-Otto Lindberg, bitr länsarkitekt Harald Sterner, t f överlantmätare Bengt Svensson , länsantikvarie Jan-Gunnar Lindgren samt byrådirektör Gunnar Storm, den sistnämnde föredragande.

Åke Norling

Gunnar Storm

Bilagor

A Reservatsföreskrifter

B Beslutslista

C Skötselplan

D Besvärshänvisning